

Faktainformasjon

om norsk innvandrings-, asyl- og integreringspolitikk

- Har vi innvandringsstopp i Norge?

Nei. Derimot har Norge en begrenset og regulert innvandring. Det er Utlendingsloven, som ble vedtatt av Stortinget i 1988, som regulerer hvilke utlendinger som etter søknad kan få tillatelse til å besøke eller bosette seg og arbeide i Norge. Et statlig oppnevnt utvalg leverte i oktober 2004 et forslag til ny Utlendingslov (NOU 2004: 20).

- Hvor mange innvandrere bor i Norge?

Ved inngangen til 2005 bodde det 365 000 personer med innvandrerbakgrunn i Norge fra mer enn 200 land. Det utgjør åtte prosent av landets befolkning. 72 prosent av personene har bakgrunn fra ikke-vestlige land, 28 prosent fra vestlige land. 301 000 av dem har selv innvandret til Norge, mens 64 000 personer er etterkommere etter innvandrere (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre). De største innvandrergruppene i Norge kommer fra Pakistan, Sverige, Danmark, Irak og Vietnam.

- Hvor mange asylsøkere kommer til Norge hvert år?

Antallet varierer fra år til år. Etter en periode med få asylsøkere på midten av nittitallet, steg antallet kraftig til en topp ble nådd i 2002. Dette året søkte 17 480 personer asyl i Norge. Etter den tid har tilstrømningen av asylsøkere sunket kraftig. I 2004 søkte 7 950 personer asyl. Basert på antall søkere så langt i år anslås en tilstrømning på rundt 5 000 asylsøkere i løpet av året.

Utlendingsdirektoratet antar at den kraftige nedgangen har tre hovedårsaker: Færre konflikter i Europas nærområder, mer effektivt europeisk samarbeid som forhindrer at personer søker asyl i flere land, og tiltak norske myndigheter har gjennomført for å begrense tilstrømning av asylsøkere uten beskyttelsesbehov.

I alt 111 forskjellige land var representert blant personene som søkte asyl i 2004. Det ble mottatt flest asylsøknader fra personer fra

Afghanistan, Somalia, Russland og Serbia og Montenegro.

- Hvor mange flyktninger får beskyttelse i Norge hvert år?

Tross nedgangen i antall asylsøkere har antall personer som får beskyttelse i Norge holdt seg stabilt de seneste fem-seks årene på mellom 4 000 og 5 000 personer. Fra 2003 til 2004 økte innvilgesandelen i asylsaker fra 29 prosent til 40 prosent. Så langt i år ligger innvilgelsesprosenten på 44 prosent. At innvilgelsesprosenten stiger mens antallet søkere faller er en konsekvens av at norske myndigheter har lyktes i å begrense tilstrømningen av personer uten beskyttelsesbehov.

- Hvilke ytelser får asylsøkere som bor i asylmottak?

Et asylmottak er et frivillig botilbud for asylsøkere mens søknaden deres er til behandling. Asylsøkere som ikke har egne midler eller midlertidig arbeid, kan få en støtte på inntil kr 2 790 per måned hvis de bor i mottak der de selv lager maten. Asylsøkere som bor i mottak med fri kantine, mottar kr 1 135.

Personer som har fått endelig avslag på asylsøknaden har en plikt til å forlate Norge. De har derfor ikke krav på mottaksplass eller økonomisk støtte. Hensikten med ikke å gi kost og losji til personer med endelig avslag er å styrke respekten for asylinstituttet og å underbygge plikten til å forlate Norge. Barnefamilier og enslige mindreårige er ikke omfattet av ordningen og kan bo i mottak inntil de reiser tilbake til hjemlandet.

Hvilket tilbud har myndighetene for asylsøkere med psykiske problemer?

I tråd med sektorprinsippet er det helsemyndighetene som har hovedansvaret for helsetilbudet, også til asylsøkere. Behov for hjelp fra psykiatrien fanges opp enten ved 1) den obligatoriske helsesjekken alle asylsøkere

gjennomgår ved ankomst til Norge, 2) ved at personen selv søker hjelp, eller 3) ved at mottakspersonalet eller andre som har kontakt med vedkommende søker hjelp fra helsevesenet. Helsemyndighetene avgjør hva slags tilbud syke personer får.

UDI har i 2005 opprettet forsterkede mottak i fire av fem helseregioner. Disse mottakene skal sikre tettere oppfølging av personer som ikke kvalifiserer til innleggelse på psykiatrisk institusjon, men som for eksempel er medisineret og går til poliklinisk behandling. De forsterkede mottakene utvikles i samarbeid mellom UDI og Sosial- og helsedirektoratet. Les mer om forsterkede mottak [her](#)

- Er mange asylsøkere kriminelle?

Fram til 1. juni i år ble 23 asylsaker hurtigbehandlet grunnet melding fra asylmottakene eller politiet om kriminalitet. I samme periode bodde mer enn 10 500 personer i asylmottak. Dette tilsvarer 2,2 *promille* av asylsøkerne i mottak.

Selv om det begås kriminalitet som ikke rapporteres på denne måten, er dette tallet langt lavere enn det gjennomsnittsnordmannen tror. En undersøkelse UDI fikk utført i 2004 viste at nordmenn i snitt trodde at 13 prosent av asylsøkerne begikk kriminelle handlinger.

Kriminelle som misbruker asylsystemet ødelegger både for lokalsamfunn og det store flertallet av lovlydige asylsøkere. UDI legger derfor stor vekt på å behandle asylsaker hvor direktoratet får melding om kriminalitet umiddelbart. Deretter er det politiet som følger opp med å sende ut alle som får endelig avslag på asylsøknaden.

- Blir alle innvandrere som begår kriminalitet utvist fra Norge?

I utgangspunktet kan alle utenlandske borgere som begår kriminelle handlinger som fører til fengselsstraff i mer enn tre måneder utvises. Innvandrere som har blitt norske statsborgere kan ikke utvises. For alle andre utenlandske statsborgere gjøres en konkret vurdering av lovbruddets alvorlighet mot personens tilknytning til Norge (botid, omsorgsansvar etc). Det må da vurderes hvorvidt det er

forsvarlig i henhold til internasjonale forpliktelser å returnere personen. Jo mer alvorlig et lovbrudd er, jo større er sannsynligheten for at personen blir utvist.

I 2004 ble 1 260 personer utvist fra Norge. Dette var en økning på nesten 120 utvisninger fra 2003. Dette kan forklares med økt oppmerksomhet rundt personer som har oppgitt falsk identitet i forbindelse med søknader om asyl og andre oppholdssaker. Økningen skyldes altså for en stor grad utvisninger på bakgrunn av utlendingsloven.

- Hvem kan komme til Norge for å arbeide?

Nordiske borgere trenger ikke arbeidstillatelse, og det gjelder forenklete regler for borgere av EØS-land. For borgerne av de nye EU-landene gjelder egne overgangsregler. Øvrige borgere må søke om ordinær arbeidstillatelse for å kunne jobbe i Norge. I 2004 ble det innvilget 33 000 nye arbeidstillatelser, de aller fleste for et begrenset tidsrom på inntil seks måneder. I alt 25 100 av tillatelsene ble gitt til borgere av de nye EU-landene. Det er en økning på 40 prosent i forhold til 2003.

Den eneste arbeidstillatelsen som kan danne grunnlag for varig opphold og senere norsk statsborgerskap, er tillatelse for faglærte. Til tross for at kvoten er på 5 000 tillatelser til personer fra land utenfor EØS-området i året, og kriteriene for innvilgelse av slike tillatelser i 2002 ble myket opp, var det i underkant av 1400 personer som søkte om denne tillatelsen i 2004.

En viktig årsak til dette kan være den store konkurransen Norge møter fra andre land om denne arbeidskraften.

- Hvilke familiemedlemmer kan få tillatelse til familieinnvandring til Norge?

Det er som hovedregel bare ektefeller og barn under 18 år som kan få oppholdstillatelse i Norge for å bo sammen med sin nærmeste familie. Hovedregelen er at den som skal komme til Norge er sikret bolig og forsørgelse. Når personen som er bosatt i Norge er norsk statsborger eller har flyktningstatus (asyl) gjelder ikke dette kravet. I 2004 fikk 12 800 personer innvilget familieinnvandring.

Utlendingsdirektoratet
Postboks 8108 Dep.
N-0032 Oslo
Kontoradresse:
Hausmannsgate 21

Telefon: (+47) 23 35 15 00
Faks: (+47) 23 35 15 15
www.udi.no
E-post: udi@udi.no

Sist oppdatert: 25.10.2005

UDI
Utlendingsdirektoratet

Flest fikk tillatelse til gjenforening med norske statsborgere. De største gruppene av familieinnvandrere i 2004 kom fra Thailand, Irak, Russland og Somalia.

- Hva gjør norske myndigheter for å bidra til at innvandrere blir best mulig integrert i det norske samfunnet?

Norske myndigheter arbeider aktivt for å legge til rette for integrering av innvandrere og å motvirke rasisme og diskriminering. Fra 1. september 2004 gjorde introduksjonsloven det obligatorisk for alle kommuner som bosetter flyktninger å tilby et introduksjonsprogram til personer innenfor en målgruppe. Samtidig ble det en plikt for personer i målgruppen å delta i ett introduksjonsprogram. Les mer om målgruppen [her](#)

Programmet skal sørge for at flyktningene får individuell opplæring i norsk og samfunnskunnskap og har tiltak som forbereder flyktningene til arbeidslivet.

1. september 2005 ble en ny ordning innført med rett og plikt til 250 timer norskopplæring og 50 timer samfunnskunnskap for nyankomne

innvandrere. Dersom det er behov for det, kan den nyankomne innvandreren få inntil 2700 timer ytterligere gratis opplæring i norsk språk.

For innvandrere som ankom Norge etter 1. september 2005 vil gjennomføring av 300 timer opplæring innen 3 år være et vilkår for å få permanent oppholdstillatelse eller norsk statsborgerskap, med mindre en person kan dokumentere tilstrekkelig kunnskaper i norsk eller samisk på annet vis.

For en mer nøyaktig beskrivelse av regelverk og målgruppe for ordningen med obligatorisk norskopplæring klikk [her](#)
(www.udi.no/templates/Page.aspx?id=5493)

- Interessert i mer informasjon?

Du finner flere fakta og tall på UDIs nettsider, www.udi.no.

Også på nettsidene til Statistisk Sentralbyrå finner du mye informasjon om temaet, www.ssb.no.

**Dette faktaarket er utgitt av
Utlendingsdirektoratet (UDI) i august 2005.**

Utlendingsdirektoratet
Postboks 8108 Dep.
N-0032 Oslo
Kontoradresse:
Hausmannsgate 21

Sist oppdatert: 25.10.2005

Telefon: (+47) 23 35 15 00
Faks: (+47) 23 35 15 15
www.udi.no
E-post: udi@udi.no

UDI
Utlendingsdirektoratet